

[Utkast] Nyhetsbrev nr 1-2026 fra Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor

Fra
Utkast lagret ma. 02.02.2026 08:37

Fra: Solerød, Helene Amblie <Helene.Amblie.Solerod@sor-fron.kommune.no>
Sendt: torsdag 29. januar 2026 09:21
Emne: Nyhetsbrev nr 1-2026 fra Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor

Til søkere av produksjonstilskudd i Ringeby og Sør-Fron kommuner

Dette nyhetsbrevet handler om den nye gjødselbrukforskriften, og endringer som trer i kraft i 2026. Informasjonen er hentet fra landbruksdirektoratet sin nettside [Rettleiing til gjødselbrukforskriften - Landbruksdirektoratet](#). Statsforvalteren i Innlandet har også en informasjonsside om temaet: [Lagring og bruk av gjødsel | Statsforvalteren i Innlandet](#).

Nederst kommer informasjon fra NLR om planteautorisasjonskurs.

Hvem skal ha gjødslingsplan

Fra og med 2026 skal alle som disponerer og gjødsler mer enn 25 daa per år ha en gjødslingsplan. Det vil si at dersom du disponerer og gjødsler mindre enn 25 daa trenger du ikke å lenger. Dyrker du potet eller grønnsaker som blir gjødslet med mer fosfor enn de generelle grensene, må du ha gjødslingsplan om arealet er større enn 5 dekar.

Om du har en enkel driftsform, lite variasjon i arealbruken eller ekstensiv driftsform som gjør at gjødslingsbehovet varierer lite på de ulike skiftene kan du ha en flerårig plan. Tidligere landbrukskontoret som ga godkjenning til flerårig gjødslingsplan. Ifølge den nye forskriften er det gårdbrukeren selv som avgjør dette. Eksempler på de som kan ha flerårig plan er frukt- og bærprodusenter, eller ensidig grasproduksjon på mye varig grasmark. Ekstensiv driftsform kan blant annet bety at gjødslinga normal ikke er høyere enn 75 % av normgjødslinga.

Hva skal gjødslingsplanen inneholde

Her finner du mer informasjon om hva gjødslingsplanen skal inneholde: [Plan og dokumentasjon - Landbruksdirektoratet](#) Ta kontakt med blant annet Norsk landbruksrådgivning for å utarbeide gjødslingsplan.

Planen skal være klar før vekstsesongen starter, og ha blant annet kart som viser inndeling av skifter.

Krav til journal med dokumentasjon på bruk av gjødselvarer

Alle som bruker gjødselvarer skal føre gjødseljournal fra og med vekstsesongen 2026. Den skal gi oversikt over:

1. hvilken type og mengde gjødselvarer det er gjødslet med, på hvilket areal og på hvilket tidspunkt,
2. hvilke mengder av fosfor og nitrogen som er tilført det enkelte areal, og
3. hvilke mengder fosfor og nitrogen som totalt er tilført.

Den som tar imot gjødselvarer med mer enn 75 kg fosfor det enkelte år for lagring eller bruk skal dokumentere type og mengde, mengden totalfosfor, dato for mottakelsen og fra hvor kommer. Den som tar imot gjødselvarer med avløpsslam må i tillegg dokumentere innhold av plantetilgjengelig fosfor.

Den som bortsolger organisk gjødselvarer med mer enn 75 kg fosfor det enkelte år til andre, skal dokumentere type og mengde, mengden totalfosfor, dato for leveransen og til hvem. Ifølge forskriften skal dette etterhvert innrapporteres digitalt til offentlig register. En løsning for dette er ikke klart ennå.

En mal for journal/kvitteringskjema for mottak og spredning av husdyrgjødsel vil innen kort tid bli tilgjengelige på vår hjemmeside: [Spredning av husdyrgjødsel - Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor](#)

Krav til oppbevaring av planer

Du skal kunne legge fram gjødslingsplan og gjødseljournal for kontroll i 5 år. Det samme gjelder for journal over gjødselvarer du har mottatt eller gitt bort. Ved bruk av gjødselvarer begrenses ut fra gjødselvarens tungmetallinnhold skal opplysninger oppbevares og kunne legges fram for kontroll i minst ti år.

Spreddefrist

Fra 01.01.2027 vil nye frister for spredning av husdyrgjødsel tre i kraft. Ringeby og Sør-Fron ligger i "Område i nedbørsfelt som drenerer til kyststrekningen fra svenskegrensa til fylke Agder". I følge § 15 i ny forskrift vil spredning av organiske gjødselvarer i dette området kun være tillatt i perioden 1 mars til og med 1. september. Det skal samme år høstes eller etableres plantevekst før innvintring. I forbindelse med etablering av høstkorn eller andre vekster som skal etablere plantevekst før innvintring, er spredning tillatt frem til og med 15. september.

Statsforvalteren kan blant annet gi forskrift om senere spredetidspunkt i disse områdene. Gjødselbrukforskriften åpner opp for at det i disse områdene kan spredning med nedmold frem til 1. november så lenge det ikke fører til vesentlig økt avrenning til Oslofjorden. Statsforvalteren er i gang med en utredningsprosess for en slik forskrift.

Landbrukskontorene i Ringeby, Sør-Fron, Nord-Fron, Sel, Vågå, Lom, Lesja og Dovre har gått sammen om et felles innspill til Statsforvalteren, med ønske om en lokal forskrift om utv spreddefrist med nedmolding fram til 1. november. Innspillet ble sendt april 2025.

Spreddeareal - fosforkalkulator

Kravet til spreddeareal skal i følge ny forskrift være antall kilo du kan gjødsle med per dekar. I praksis må du sørge for å ha nok spreddeareal.

Fram til 1.1.2027 kan du bruke 3,5 kg P/daa før nye grenser gjelder:

- 1.1.2027 - 31.12.2029: 2,8 kg P/daa
- 1.1.2030 - 31.12.2032: 2,5 kg P/daa
- 1.1.2033 → : 2,3 kg P/daa

Landbruksdirektoratet har lagd en enkel kalkulator som regner ut hvor mye fosfor som blir produsert på gården din, og om du har nok spredeareal. Fosfor fra mineralgjødsling føres med i regnskapet. Kalkulatoren finner du her: [Kor mykje gjødsel \(fosfor og nitrogen\) kan du spreie - Landbruksdirektoratet](#)

Landbrukskontoret jobber med å utarbeide maler for søknad om godkjenning av innmarksbeite som spredeareal og leie av spredeareal. De vil bli tilgjengelige etterhvert her: [Spredning av husdyrgjødsel - Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor](#)

Praktisering av regelverket før 2033

2026: Krav om gjødslingsplan og gjødseljournal trer i kraft. Frem til utgangen av 2026 skal mengden tilført fosfor ved bruk av fosforholdig gjødsel og annen plantenæring på fulldyrket overflatedyrket jord, ikke overstige 3,5 kg P/daa.

2027: Nye regler om spredetid 1. mars-1. september trer i kraft (15. september ved såing av høstkorn).

2028: Innmarksbeiter kan ikke gjødsles uten godkjenning. Fram til 2028 kan det gjødsles der det er gjort før, hvis det kan dokumenteres i gjødslingsplan fra 2022 eller 2023.

2029: Fram til utgangen av 2028 kan foretak som ikke hadde tilstrekkelig lagerkapasitet 1. februar 2025 spre husdyrgjødsel med nedmolding i perioden 15. september – 1. november

2030: Fram til 1.januar 2030 vil jordprøver tatt før 01.02.2025 være godkjente så lenge prøvestedene er kartfesta og prøvene har analyseresultat for jordart, pH, fosforinnhold målt i mg/kg og innhold av organisk materiale (moldinnhold). Landbruksdirektoratet vil komme med beskrivelse for jordprøvetaking. Bestemmelsen om bruk av produkter med avløpslam t

Fra NLR: Planteautorisasjonskurs

NLR (Norsk landbruksrådgivning) arrangerer planteautorisasjonskurs i bruk og håndtering av plantevernmidler den 17. februar og 24. februar, begge dager kl. 19. Påmelding og spørsmål til: Bergseth tlf. 95 20 03 52. Kurset er både for nye og for de som trenger fornying.

Med vennlig hilsen

Helene Amblie Solerød
Jordbrukskonsulent
Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor – mglandbruk.no
E-post: helene.amblie.solerod@sor-fron.kommune.no
Telefon: 91 55 61 73